

Soodvisnost med velikostjo občine in vloženimi sredstvi v investicijske projekte

Simon E. Pantar*

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Ulica talcev 3, 8000 Novo mesto,
Slovenija

simone_pantar@yahoo.com, simon.erri.pantar@fos-unm.si

Povzetek:

Ozadje in izvirnost: Namen raziskave je ugotoviti koliko sredstev na prebivalca vlagajo posamezne občine v investicijske projekte in kako je to odvisno od velikosti občine. Cilj raziskave je ugotoviti soodvisnost med vloženimi sredstvi na prebivalca v investicijske projekte ter velikostjo občine. Originalnost raziskave je v tem, da na enem mestu vsebuje podatke o odobrenih sredstvih iz državnega proračuna za izvedbo projektov po posameznih občinah. Raziskava lahko tudi služi posameznim županom, kot orientacija koliko sredstev so uspeli pridobiti v ostalih občinah, na podlagi različnih kriterijev.

Metoda: Izvedena je bila kvantitativna raziskava iz podatkov, katera je bila na najdena na spletu.

Rezultati: Z izvedeno raziskavo smo ugotovili, da v splošnem večje občine, po številu prebivalcev, pridobivajo več sredstev, iz državnega proračuna, kot manjše občine. Hipoteza, da se v večjih občinah vlaga več sredstev v projekte na prebivalca, kot v manjših občinah ni bila potrjena. Po raziskavi se v občine s prebivalci, do 1000 prebivalcev, celo več vlaga, kot v večje občine.

Družba: Rezultati raziskave lahko imajo vpliv na družbo, ker bo lahko župan določene občine preveril kaj vpliva na pridobivanje sredstev in bo to lahko uporabil pri sprejemanju svojih bodočih odločitev. Raziskava je lahko v pomoč in ideja za nadaljnje raziskave.

Omejitve/nadaljnje raziskovanje: Omejitve pri raziskavi so bile v tem, da ni bilo vseh podatkov o projektih na enem mestu (na spletni strani Transparency International Slovenia). Težava je bila odpravljena tako, da so bili podatki poiskani po različnih uradnih listih. Predlog za nadaljnje raziskovanje je, da se v raziskavo vključi in primerja tudi ostale kazalnike, kot so vložena sredstva za investicije na število zaposlenih, na prihodek podjetij, na povprečno neto plačo, na površino občine. Prav tako je predlog, da se v analizo vključi tudi projekte izvedene iz EU sredstev.

Ključne besede: projekt, projektni management, investicija, finančna sredstva, državni proračun.

1 Uvod

Vsaka občina potrebuje za svoje delovanje finančna sredstva, ki jih vlaga tudi v investicijske projekte, kateri so potrebni za delovanje in razvoj občine. Financiranje občin določa Zakon o financiranju občin (ZFO-1). »Zakon o financiranju občin ureja enak sistem financiranja za vse občine. Občine so upravičene do prihodkov iz treh virov: lastni viri, transferni prihodki iz državnega proračuna in sredstva EU, tretji vir je zadolževanje. Navedeni zakon ureja tudi sofinanciranje investicij, ki jih občine načrtujejo v svojih načrtih razvojnih programov in zanje zagotavljajo sredstva, s sredstvi državnega proračuna.« (Vlada Republike Slovenije)

V Sloveniji imamo velik delež majhnih občin, kjer živi celo manj kot 2000 prebivalcev. Po eni strani je v takšnih občinah prisotna večja pripadnost in preglednost nad delovanjem

* Korespondenčni avtor / Correspondence author

občine, po drugi strani pa se pojavljajo tudi določeni problemi, ki so povezani predvsem s financiranjem. S to raziskavo želimo preveriti ravno to, ali se v večjih občinah dejansko vlaga več sredstev na prebivalca v investicijske projekte, kot v manjših občinah.

Namen raziskave je ugotoviti koliko sredstev na prebivalca vlagajo posamezne občine v investicijske projekte in kako je to odvisno od velikosti občine.

Cilj raziskave je dokazati, da se več sredstev na prebivalca v investicijske projekte vlaga v večjih občinah.

2 Teoretična izhodišča

2.1 Teorija o projektih, projektnem vodenju in investicijah

Uporaba projektnega vodenja kot poslovnega procesa sega že dolgo nazaj. Številni verjamejo, da je pri gradnji egiptovskih piramid mnogim pomagala uporaba preprostih načel vodenja projektov. (Hall, 2012, str. 130) Različni avtorji imajo različna mnenja o tem kdo je začetnik in kdaj se je začelo sodobno vodenje projektov. Večina avtorjev si je enotna, da se je pomemben dogodek zgodil leta 1917, ko je Henry L. Gantt izumil Ganttovo karto. Ta grafikon spremlja napredek nalog in dodeljevanje virov skozi čas in je osrednje orodje za vizualizacijo napredka projekta pri uporabi programske opreme za upravljanje projektov (Hall, 2012, str. 131). Kwak trdi, da se je začetek sodobnega vodenja projektov začel med 1900 in 1950 leti. V tem obdobju se je vodenje projektov iz obrtnega sistema preoblikovalo v upravo za človeške odnose. Takrat so boljši prometni in telekomunikacijski sistemi začeli tudi omogočati večjo mobilnost in hitrejšo komunikacijo. (Seymour & Hussein, 2014, str. 235) S tehnološkim razvojem se s pomočjo boljšega usposabljanja za upravljanje projektov, objavo informacij o najboljših praksah in boljšo programsko podporo olajšuje vodenje projektov. Po drugi strani pa ugotavljajo tudi trende, ki otežujejo vodenje projektov. To povzroča: povečana konkurenca, krajši življenjski cikli izdelkov in storitev, strožji proračuni, neznane in bolj zapletene aplikacije, globalno porazdeljene in večkulturne projektne skupine. (Hall, 2012, str. 140) Tradicionalni projekti so po svoji naravi pogosto dolgotrajni, sodobni projekti pa so lahko veliko krajši, zlasti za nove izdelke in storitve. Zaradi kratkih življenjskih ciklov izdelkov, na primer v industriji zabavne elektronike, lahko zamuda pri dokončanju projekta pomeni, da je izdelek preprosto že nekonkurenčen. (Hall, 2012, str. 131)

Za razlikovanje med projektom in projektnim vodenjem je treba razviti ločeni opredelitvi obeh pojmov. Projekt lahko štejemo za doseganje določenega cilja, ki vključuje vrsto dejavnosti in nalog, kateri porabljajo vire. Izpolniti ga je treba v določeni specifikaciji, z določenimi datumi začetka in konca. V nasprotju s tem je projektno vodenje mogoče opredeliti kot postopek nadzora doseganja ciljev projekta. (Munns & Bjeirmi, 1996, str. 81)

Po definiciji PMI je projektni management proces, s katerim se projekti definirajo, načrtujejo, spremljajo, nadzorujejo in izvajajo, tako da se uresničijo dogovorjene koristi (Project Management Institute 2006, str. 151). Za primerjavo pogledjmo na primer definicijo PMI, ki trdi, da je projekt običajno opredeljen kot »začasno prizadevanje za ustvarjanje edinstvenega

izdelka ali storitve» (Project Management Institute 2008, str. 442). Klastorin pa trdi, da je projekt dobro opredeljen sklop nalog, katere je potrebno v celoti izvesti, da dosežemo cilj projekta (Klastorin, 2004, str. 78). Poznamo še več definicij, ki jih zagovarjajo različni avtorji. Na splošno lahko rečemo, da se projekt izvaja za koristne spremembe in ima tri bistvene lastnosti, kot jih navajata Turner in Müller (Turner & Müller, 2003, str. 1):

- je edinstven, ker se vsak projekt razlikuje od vsakega predhodnega oz. kasnejšega,
- izvaja se z novimi postopki: noben projekt pred ali po njem ne bo uporabljal popolnoma enakega pristopa,
- je prehodni: ima začetek in konec.

Posebna lastnost projektov je tudi, da se lahko številne naloge izvajajo sočasno oz. paralelno. Obstajajo tudi prednostna razmerja med določenimi nalogami, kar pomeni, da se mora določena naloga končati pred začetkom naslednje. V primerjavi s številnimi poslovnimi procesi se zdi upravljanje projektov še posebej težko, tako s teoretičnega kot tudi s praktičnega vidika. S teoretičnega vidika je temeljni problem načrtovanje razporejanja virov. S praktičnega vidika sta standardna cilja pri vodenju projektov proračunska vrednost in pravočasno dokončanje projekta. (Hall, 2012, str. 129)

Za projekte so značilni tudi naslednji trije pritiski (Turner & Müller, 2003, str. 1):

- Projekti so izpostavljeni negotovosti: ne moremo biti prepričani, da bodo naši načrti prinesli zahtevane rezultate projekta ali želene koristne spremembe.
- Ustvarijo potrebo po integraciji: virov za izvedbo projekta, med različnimi deli projekta in projekta v posel.
- Izvajajo se ob nujnosti: doseči želene rezultate v želenih časovnih okvirih.

De Wit in drugi avtorji razlikujejo med uspešnim projektom (merjeno glede na splošne cilje projekta) in uspešnim vodenjem projekta (merjeno glede na stroške, čas in kakovost). Pomembno je tudi drugo razlikovanje - to je razlika med merili uspeha (ukrepi, na podlagi katerih se bo ocenjeval uspeh ali neuspeh projekta) in dejavniki uspeha (tisti vložki v sistem upravljanja, ki neposredno ali posredno vodijo do uspeha projekta). (Cooke-Davies, 2002, str. 185) Za vedno večji pomen vodenja projektov kot poslovnega procesa je več razlogov (Hall, 2012, str. 131):

- Vodenje projektov učinkovito nadzoruje spremembe in omogoča organizacijam, da uvedejo nove izdelke, procese in programe.
- Projekti postajajo vse bolj zapleteni, zato jih je težje nadzirati brez formalne strukture upravljanja.
- Pojavljajo se projekti z bistveno drugačnimi značilnostmi.
- Vodenje projektov pomaga večfunkcionalnim skupinam, da postanejo učinkovitejši.
- Podjetja uporabljajo projektno vodenje za razvoj in preizkušanje svojih prihodnjih vodij.

Morris in Hugh trdita, da je uspeh projekta odvisen od naslednjih dejavnikov (Munns & Bjeirmi, 1996, str. 82):

- realen cilj,
- tekmovanje,
- zadovoljstvo strank,
- določen cilj,
- donosnost,
- tretje osebe,
- razpoložljivost na trgu,
- postopek izvajanja,
- zaznana vrednost projekta.

Vodenje projektov igra vlogo pri uspehu projekta, vendar na to vlogo vplivajo številni drugi dejavniki, ki niso pod neposrednim nadzorom vodje projekta. Ti dejavniki so (Munns & Bjeirmi, 1996, str. 82):

- neustrezna osnova za projekt,
- napačna oseba kot vodja projekta,
- najvišje vodstvo ne podpira projekta,
- neustrezno opredeljene naloge,
- pomanjkanje tehnik vodenja projektov,
- napačno uporabljene tehnike upravljanja,
- zaprtje projekta ni načrtovano,
- pomanjkanje zavezanosti projektu.

Investicija je sredstvo ali predmet, pridobljen z namenom ustvarjanja dohodka ali apreciacije. Aprecijacija se nanaša na povečanje vrednosti sredstva sčasoma. Ko posameznik blago kupi kot naložbo, njegov namen ni zaužiti blago, temveč ga v prihodnosti uporabiti za ustvarjanje bogastva. Naložba se vedno nanaša na današnje izdatke nekega sredstva - časa, denarja ali truda - v upanju, da bo v prihodnosti večji izplačilo od tistega, kar je bilo prvotno vloženo. (Investopedia)

Naložbeni projekt je podroben predlog porabe likvidnih virov s ciljem sprejeti ukrepe, ki bodo vodili do prihodnjih dobičkov (Radzhabov & Rustamov, 2019, str. 95). Nabor metod in ustrezna merila, ki se uporabljajo za oceno ekonomske učinkovitosti naložb in investicijskih projektov, lahko razdelimo v tri skupine, odvisno od načina upoštevanja časovnega dejavnika pri izvedbi investicijskih stroškov in pridobivanju donosnega investicijskega toka (Danylyshyn et al., 2019, str. 2696):

- dinamične - modeli diskontiranih denarnih tokov,
- statični - modeli, ki predvidevajo uporabo pri izračunih računovodskih podatkov o investicijskih stroških in dohodkih brez diskontiranja skozi čas,
- alternativni ali nestandardni - modeli, ki upoštevajo omejitve in slabosti drugih dveh skupin metod..

2.2 Hipoteza

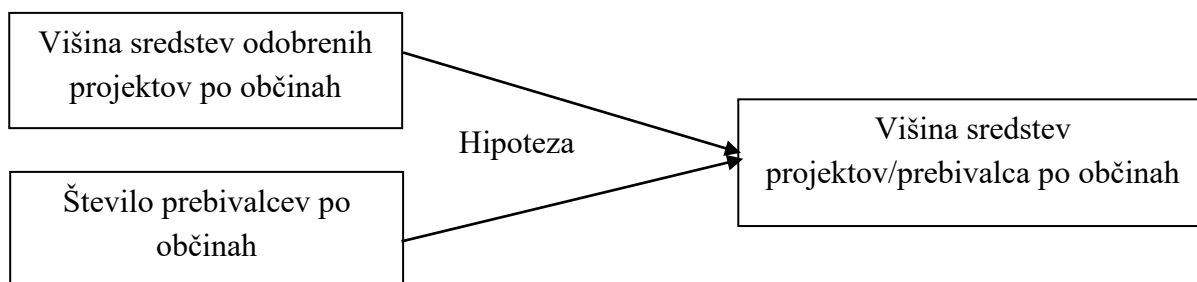
Pojavljajo se očitki, da se v manjše občine vlaga manj sredstev za investicijske projete na prebivalca, kot v večjih občinah. Te isti trdijo, da je to problem, ki zaradi slabše finančne podpore, manjšim občinam onemogoča ustrezen razvoj. S to raziskavo želimo preveriti ravno to ali se v večjih občinah, iz državnega proračuna, dejansko vlaga več sredstev na prebivalca, v investicijske projekte, kot v manjših občinah.

Hipoteza: V večjih občinah se vlaga več sredstev na prebivalca v investicijske projekte, z državnega proračuna, kot v manjših občinah.

3 Metoda

Izvedli smo kvantitativno raziskavo iz podatkov, katere smo našli na spletu. Podatke smo dobili iz baze statističnih podatkov občinskih projektov v Sloveniji financiranih iz državnega proračuna, na spletni strani Transparency International Slovenia (TI Slovenia). TI Slovenia je nevladna in neprofitna organizacija s statusom v javnem interesu pri Ministrstvu za javno upravo, ki je del mednarodne mreže Transparency International. Ker so podatki predstavljeni na tej spletni strani nepopolni, smo preostale podatke poiskali v različnih Uradnih listih Republike Slovenije. Statistične podatke o naseljenosti posameznih občin smo črpali iz spletne strani Statističnega urada Republike Slovenije.

V teoretičnem delu raziskave je bil uporabljen sistematični pregled znanstvene in strokovne literature s področja projektnega vodenja. Značilnost izbrane metode temelji na zbiranju, pregledovanju in analiziranju obstoječe literature. Pri predpostavki, da obstaja literatura na temo projektnega vodenja smo najprej, po različnih bazah (ERIC, Scopus, SSCI, ProQuest), poiskali članke s primernimi naslovi. Pogoj je bil, da je bil članek objavljen v indeksiranih revijah.

Slika 1. Model raziskave

Podatke smo obdelali s pomočjo programa MS Excel. Rezultate smo prikazali v obliki grafov in tabel ter jih tudi komentirali.

Baza podatkov je pripravljena na osnovi podatkov iz Uradnih listov Republike Slovenije. Poleg tega smo manjkajoče podatke sami poiskali, nekatere pa tudi vzorčno preverili v različnih uradnih listih, zato menimo, da so podatki zanesljivi.

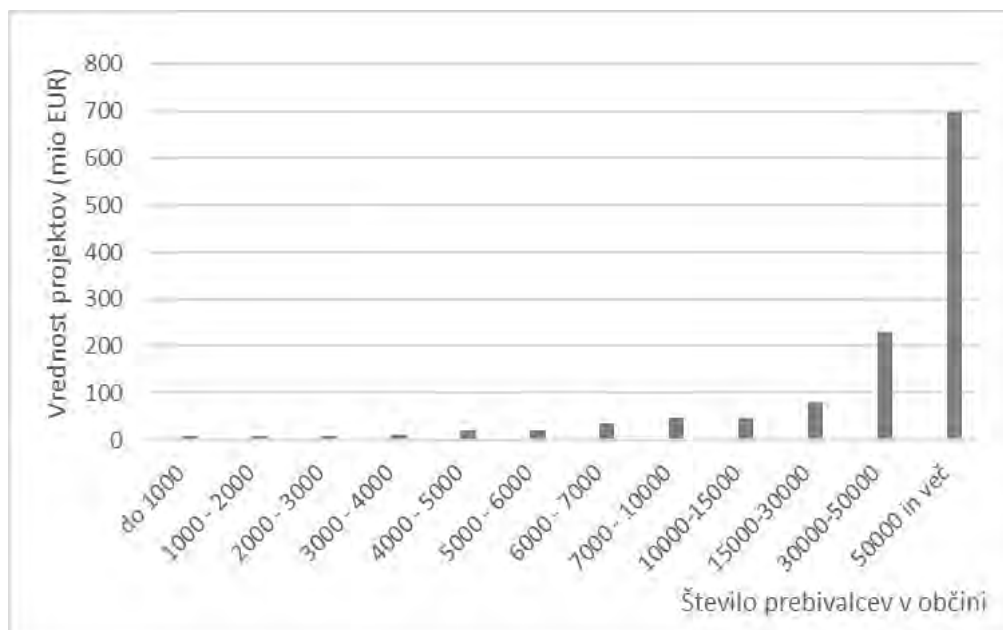
4 Rezultati

V tabeli 1 so predstavljeni podatki vrednosti projektov po velikosti občin. Velikosti občin so razdeljene po kategorijah oz. po številu prebivalcev, ker je v Sloveniji kar 212 občin. Te so predstavljene v tabeli 3. Poleg tega so v tabeli predstavljeni podatki za različna obdobja, in sicer za obdobja: 1998-2014, 2015-2018, 2019-2029 in za celotno obdobje od leta 1998 do leta 2029. Leto 2029 je navedeno zato, ker se nekateri projekti, ki so že odobreni in se tudi že odvijajo, predvideni z zaključkom v letu 2029.

Tabela 1. Analiza vrednosti projektov po občinah

Št. preb.	Vrednost projektov			
	1998-2014	2015-2018	2019-2029	1998-2029
do 1000	4.230.250	1.572.211	1.833.857	7.636.317
1000 - 2000	3.925.311	2.503.279	1.757.882	8.186.471
2000 - 3000	2.888.256	1.889.117	4.142.071	8.919.444
3000 - 4000	5.741.068	5.082.842	2.035.389	12.859.300
4000 - 5000	5.159.411	5.287.888	11.321.675	21.768.974
5000 - 6000	11.593.566	5.446.400	3.693.622	20.733.587
6000 - 7000	16.994.627	9.621.394	8.091.617	34.707.638
7000 - 10000	15.068.291	5.623.512	25.882.033	46.573.836
10000-15000	17.526.197	10.790.002	17.553.546	45.869.745
15000-30000	39.056.655	30.692.025	11.080.768	80.829.448
30000-50000	133.069.813	49.109.112	47.625.237	229.804.161
50000 in več	306.343.300	308.027.203	84.791.169	699.161.672

Za bolj nazorno predstavitev vrednosti odobrenih sredstev, glede na velikost občin po številu prebivalcev, so za celotno obdobje, od leta 1998 do 2029, vrednosti predstavljene v grafični obliki (glej sliko 2).

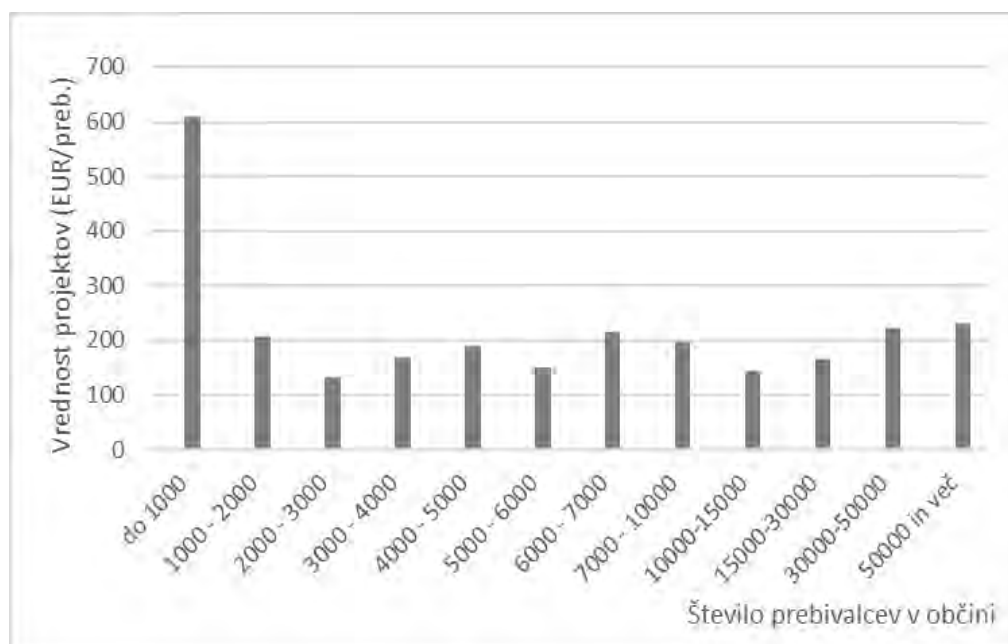
Slika 2. Vrednosti projektov glede velikost občin po številu prebivalcev

Tabela 2. Analiza vrednosti projektov na število prebivalcev po občinah

Št. prebivalcev	Vrednost projektov/ št. prebivalcev			
	1998-2014	2015-2018	2019-2029	1998-2029
do 1000	522	830	344	609
1000 - 2000	139	383	105	208
2000 - 3000	69	193	140	133
3000 - 4000	101	388	54	169
4000 - 5000	70	299	228	189
5000 - 6000	123	250	63	150
6000 - 7000	155	378	114	215
7000 - 10000	110	170	280	197
10000-15000	84	219	135	145
15000-30000	114	356	50	165
30000-50000	216	293	111	223
50000 in več	132	562	61	230

V tabeli 2 so prikazani že podatki, ki bodo ključni pri potrjevanju hipoteze. Kategorije občin so razdeljene isto, kot v tabeli 1, ki je bila že obrazložena, zato ne bomo ponavljali. V tabeli 2 so s sivim odtenkom obarvane celice s šestimi najvišjimi vrednostmi oz. s poudarjeno pisavo najvišji dve vrednosti. Vrednosti so predstavljene v EUR/prebivalca, pri čemer je navedena povprečna vrednost na leto, za posamezno obdobje.

Prav tako so podatki predstavljeni v grafični obliki, na sliki 3.

Slika 3. Vrednosti projektov glede na število prebivalcev po občinah

V tabeli 3 je predstavljeno katere občine spadajo v posamezne kategorije.

Tabela 3. Kategorije občin

Število prebivalcev	Občine
do 1000	Hodoš, Osilnica, Solčava, Kobilje, Jezersko, Kostel, Dobje
1000 - 2000	Ribnica na Pohorju, Sveti Andraž v Sl. Goricah, Razkrižje, Dobrovnik, Veržej, Žetale, Bistrica ob Sotli, Trnovska vas, Šalovci, Velika Polana, Luče, Zavrč, Bloke, Kuzma, Odranci, Tabor, Cankova, Podlehnik, Loški Potok, Središče ob Dravi, Gornji Petrovci, Sveti Tomaž
2000 - 3000	Makole, Grad, Cerkvenjak, Sveta Trojica v Sl. Goricah, Sveti Jurij v Sl. Goricah, Sodražica, Dobrna, Vitanje, Sveta Ana, Rečica ob Savinji, Podvelka, Cirkulane, Juršinci, Kostanjevica na Krki, Gornji Grad, Ljubno, Benedikt, Nazarje, Destnik, Vransko, Mirna, Vuzenica, Gorje, Sveti Jurij ob Ščavnici, Dornava, Lovrenc na Pohorju, Šentrupert, Mirna Peč
3000 - 4000	Horjul, Kozje, Rogašovci, Bovec, Mokronog - Trebelno, Rogatec, Turnišče, Ankaran, Šmartno ob Paki, Črna na Koroškem, Škocjan, Šmarješke Toplice, Muta, Podčetrtek, Dolenjske Toplice, Apače, Križevci, Komen, Mežica, Log - Dragomer, Preddvor, Loška dolina, Dobrepolje, Semič, Hajdina, Straža, Trzin, Črenšovci, Tišina
4000 - 5000	Markovci, Starše, Majšperk, Kobarid, Gorišnica, Oplotnica, Mozirje, Radeče, Divača, Renče - Vogrsko, Velike Lašče, Žirovnica, Poljčane, Selnica ob Dravi, Hrpelje - Kozina, Borovnica, Mislinja, Štore, Cerkno, Žužemberk, Kungota, Žiri, Vodice, Miren - Kostanjevica
5000 - 6000	Radenci, Bohinj, Prebold, Kranjska Gora, Kanal, Naklo, Moravče, Braslovče, Videm, Šmartno pri Litiji, Brda, Vipava, Moravske Toplice, Lukovica, Puconci
6000 - 7000	Pivka, Radlje ob Dravi, Polzela, Šempeter - Vrtojba, Dol pri Ljubljani, Komenda, Kidričevo, Zreče, Železniki, Prevalje, Miklavž na Dravskem polju, Duplek
7000 - 10000	Ruše, Šentjernej, Pesnica, Rače - Fram, Gorenja vas - Poljane, Ig, Cerklje na Gorenjskem, Dobrova - Polhov Gradec, Bled, Beltinci, Mengeš, Šentilj, Metlika, Gornja Radgona, Lenart, Šoštanj, Šenčur, Vojnik, Dravograd, Hrastnik, Ribnica
10000-15000	Šmarje pri Jelšah, Lendava, Tolmin, Rogaška Slatina, Ljutomer, Ravne na Koroškem, Škofljica, Cerknica, Idrija, Hoče - Slivnica, Ormož, Brezovica, Trebnje, Laško, Ilirska Bistrica, Sežana, Logatec, Črnomelj, Trzin, Slovenske Konjice
15000-30000	Litija, Kočevje, Trbovlje, Postojna, Izola, Zagorje ob Savi, Slovenj Gradec, Medvode, Ivančna Gorica, Vrhnika, Sevnica, Piran, Murska Sobota, Radovljica, Šentjur, Ajdovščina, Jesenice, Grosuplje, Žalec, Škofja Loka, Ptuj, Brežice, Slovenska Bistrica, Krško, Kamnik
30000-50000	Nova Gorica, Velenje, Domžale, Novo mesto, Celje
50000 in več	Koper, Kranj, Maribor, Ljubljana

5 Razprava

Kot že navedeno so v tabeli oz. na sliki 1 predstavljeni podatki o višini odobrenih sredstev za projekte, po posameznih kategorijah velikosti občin. Podatki so predstavljeni za različna časovna obdobja. Če se osredotočimo na kategorijo celotnega obdobja, za katerega so zbrani podatki, se pravi od leta 1998 do leta 2029, lahko takoj opazimo, da z velikostjo občine rastejo tudi odobrena sredstva. Rezultat je definitivno pričakovan. Bolj pomembni podatki oz. rezultati, za našo raziskavo, so predstavljeni v tabeli oz. na sliki 2. Ti rezultati že prikazujejo koliko sredstev so občine prejele na prebivalca, po posameznih obdobjih.

Za podrobnejši komentar rezultatov, najprej zopet pogledjmo našo hipotezo, ki se glasi: »**V večjih občinah se vlaga več sredstev z državnega proračuna na prebivalca, v investicijske projekte, kot v manjših občinah.**« Iz podatkov v tabeli 2 je takoj razvidno, da ne velja trditev oz. navedena hipoteza. Glede na našo hipotezo bi moralo biti s sivim odtenkom obarvanih zadnjih šest celic in poudarjeni vrednosti zadnjih dveh celic. Takoj vidimo, da temu ni tako. Lahko rečemo, da podatki prikazujejo ravno nasprotno. Kategorija občin z velikostjo do 1000 prebivalcev, v vseh posameznih obdobjih, vsebuje najvišje vrednosti sredstev projektov na število prebivalcev. Če iz analize izključimo kategorijo najmanjših občin, ki najbolj odstopa iz vseh kategorij, vidimo, da so odobrena sredstva po ostalih kategorijah približno enaka in bistveno ne odstopajo oz. se spreminjajo glede na velikost občin. Morda je v kategoriji od 1998 – 2029 (vsi projekti v analizi) moč zaznati, da malce odstopajo zadnji dve kategoriji po velikosti občin, če seveda ne upoštevamo kategorijo tistih najmanjših občin. Če bi podrobneje pogledali podatke za vse občine, bi lahko videli, da se tudi znotraj posameznih kategorij podatki oz. odobrena sredstva zelo razlikujejo. Za primer pogledjmo kategoriji najmanjših in največjih občin, ki sta predstavljeni v tabelah 4 in 5.

Tabela 4. Analiza vrednosti projektov s številom prebivalcev do 1000 ljudi

Občina	Površ. (km ²)	Št. preb.	Št. pr.	Vrednost projektov				Vred. proj./ št. prebiv.			
			1998- 2029	1998-2014	2015- 2018	2019- 2029	1998-2029	1998- 2014	2015- 2018	2019- 2029	1998- 2029
Hodoš	18	358	8	78.284	498.593	0	576.877	12	347	0	94
Osilnica	36	366	13	14.178.001	3.032.000	2.830.000	20.040.001	2.230	2.077	703	1.970
Solčava	103	517	15	3.917.175	5.386.285	8.467.000	17.770.460	445	2.590	1.489	1.400
Kobilje	20	545	9	63.093	27.108	0	90.201	6	12	0	7
Jezersko	69	635	5	5.270.782	952.972	980.000	7.203.754	480	380	140	401
Kostel	56	643	11	3.778.165	945.000	560.000	5.283.165	344	365	79	303
Dobje	18	965	6	2.326.248	163.515	0	2.489.763	140	42	0	86

V tabeli 4 so predstavljeni podatki za kategorijo najmanjših občin, s številom prebivalcev do 1000. V prvem stolpcu so navedene občine, nato podatek o številu prebivalcev, vrednosti odobrenih sredstev za posamezna obdobja in vrednosti projektov na prebivalca, prav tako po posameznih obdobjih. Kot vidimo iz podatkov, odstopata občini Osilnica in Solčava, katerih vrednosti so bistveno višje od povprečnih vrednosti. Če bi podatke teh dveh občin odstranili,

bi bile pridobljene vrednosti primerljive s povprečnimi vrednostmi ostalih občin v tej kategoriji. Podrobneje sem preveril še podatke oz. projekte v občinah Osilnica in Solčava, ki povzročajo vrednost odobrenih sredstev. V primeru občine Osilnica je to povzročil projekt »Vzpostavitev nove prometne povezave Kočevska Reka - Osilnica.«, ki je v celotnem obdobju od 1998-2029 prispeval kar 16.811.195,53 EUR. Vrednost preostalih sredstev, v navedenem obdobju, znaša 3.228.805,62 EUR. V občini Solčava je situacija podobna. Tudi v tem primeru je oz. bo za cestne povezave namenjeno kar 12.992.509,57 EUR od skupno 17.770.460,23 EUR. Če bi navedene projekte izločili iz analize, bi bila slika povsem drugačna.

Tabela 5. Analiza vrednosti projektov s številom prebivalcev višjim od 30000 ljudi

Občina	Površ. (km ²)	Št. preb.	Št. pr.	Vrednost projektov				Vred. proj./ št. prebiv.			
			1998- 2029	1998-2014	2015-2018	2019-2029	1998-2029	1998- 2014	2015- 2018	2019- 2029	1998- 2029
Nova Gorica	280	31.932	61	79.585.068	22.329.214	21.680.000	123.594.281	147	176	62	143
Velenje	84	33.506	31	21.980.053	7.683.251	11.952.000	41.615.304	39	58	32	46
Domžale	72	36.429	23	6.427.643	9.502.488	0	15.930.131	11	66	0	22
Novo mesto	236	37.280	49	505.179.354	71.093.972	142.532.000	718.805.327	821	483	348	662
Celje	95	49.602	61	52.176.944	134.936.633	61.962.183	249.075.761	63	681	114	242
Koper	311	52.540	75	203.967.902	214.652.229	26.075.011	444.695.142	221	1.035	45	392
Kranj	151	56.715	35	43.837.279	66.231.519	24.870.000	134.938.798	46	297	40	111
Maribor	148	112.095	106	188.029.215	68.522.535	136.941.909	393.493.658	99	155	111	129
Ljubljana	275	294.113	341	789.538.806	882.702.529	151.277.755	1.823.519.089	162	761	47	288

Iz tabele 5 je podobna situacija vidna, kot smo opazili že v prejšnjem primeru, in sicer, da se podatki med občinami razlikujejo oz. odstopajo od ostalih. V tem primeru takoj opazimo odstopanje občin Domžale in Velenje, ki sta bistveno pod povprečjem ostalih občin. Iz podatkov glede površine občin je sicer tudi razvidno, da sta manjši od ostalih občin. Za podrobnejšo analizo bi morali vključiti še druge faktorje, kar je morda priložnost za nadaljnje raziskave.

Z raziskavo smo dokazali, da:

- z velikostjo občine po številu prebivalcev, naraščajo tudi odobrena sredstva za projekte,
- najmanjše občine po številu prebivalcev (kategorija do 1000 prebivalcev) prejemajo največ sredstev za projekte na število prebivalcev in hipoteza, da so najmanjše občine najbolj prikrajšane, ne velja.

Iz podatkov v tabeli 2 je takoj razvidno, da ne velja trditev oz. navedena hipoteza.

Glede na to, da hipoteza ni bila potrjena, menimo, da je neupravičeno pritoževanje manjših občin, da so prikrajšane pri financiranju iz državnega proračuna. Rezultati analiz, v določenih manjših občinah, prikazujejo ravno nasprotno sliko. Iz pridobljenih podatkov se odpirajo še nadaljnje možnosti za raziskave, ki so predstavljene v poglavju 6.

6 Zaključek

Z izvedeno raziskavo smo ugotovili, da v splošnem večje občine, po številu prebivalcev, pridobivajo več sredstev, iz državnega proračuna, kot manjše občine. Gledano z vidika odobrenih sredstev na število prebivalcev smo z raziskavo ugotovili, da je kategorija najmanjših občin (do 1000 prebivalcev) na nek način celo privilegirana. Iz rezultatov je namreč razvidno, da so v vseh časovnih kategorijah imeli bistveno največ odobrenih sredstev na število prebivalcev. V tej kategoriji odstopata občini Osilnica in Solčava, ki sta višino sredstev povečala predvsem na račun izgradnje novih cest. Tudi v kategoriji največjih občin, je razvidno, da imamo odstopanja. Od povprečja ostalih občin sta odstopali najmanjši po površini, Domžale in Velenje. Z raziskavo smo prišli do zaključka, da navedene hipoteze ne moremo potrditi ter da ostaja še veliko možnosti za nadaljnje raziskave.

Pridobljeni podatki iz raziskovalne naloge so dostopni na internetu, kar pa ne pomeni da niso uporabni. Podatki iz spletne strani Transparency International Slovenia so dopolnjeni iz podatkov raznih uradnih listov in predstavljeni v obliki, ki doslej ni bila na voljo.

Rezultati raziskave lahko imajo vpliv na družbo, ker bo lahko župan določene občine preveril kaj vpliva na pridobivanje sredstev in bo to lahko uporabil pri sprejemanju svojih bodočih odločitev. Raziskava je lahko v pomoč in ideja za nadaljnje raziskave.

Omejitve pri raziskavi so bile v tem, da ni bilo vseh podatkov o projektih na enem mestu (na spletni strani Transparency International Slovenia). Težavo smo odpravili tako, da smo podatke poiskali po različnih uradnih listih.

Predlog za nadaljnje raziskovanje je, da se v raziskavo vključi in primerja tudi ostale kazalnike, kot so vložena sredstva za investicije na število zaposlenih, na prihodek podjetij, na povprečno neto plačo, na površino občine. Prav tako je predlog, da se v analizo vključi tudi projekte izvedene iz EU sredstev.

Reference

1. Cooke-Davies, T. (2002). The “real” success factors on projects. *International Journal of Project Management*, 20(3), 185–190.
2. Danylyshyn, B., Bondarenko, S., Malanchuk, M., Kucherenko, K., Pylypiv, V., & Usachenko, O. (2019). Method of real options in managing investment projects. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, 8(10), 2696-2699.
3. Hall, N. G. (2012). Project management: Recent developments and research opportunities. *Journal of Systems Science and Systems Engineering*, 21(2), 129–143.
4. Investopedia. (2020, 27. december). Pridobljeno na <https://www.investopedia.com/terms/i/investment.asp>
5. Klastorin, T.D. (2004). Project Management: Tools and Trade-Offs, 1st edition. *Wiley, Hoboken, NJ*
6. Munns, A., & Bjeirmi, B. (1996). The role of project management in achieving project success. *International Journal of Project Management*, 14(2), 81–87.
7. Project Management Institute, & American National Standards Institute. (2008). *A guide to the project management body of knowledge. Project Management Institute.*
8. Project Management Institute, & American National Standards Institute. (2006). *A guide to the project management body of knowledge. Project Management Institute.*
9. Radzhabov, O., & Rustamov, U. (2019). Classification of investment projects. *Bridge to science: Research works*, 95.
10. Seymour, T., & Hussein, S. (2014). The history of project management. *International Journal of Management & Information Systems (IJMIS)*, 18(4), 233-240.
11. Statistični urad Republike Slovenije. (2020, 6. december). Pridobljeno na <https://www.stat.si/obcine>
12. Transparency International Slovenia. (2020, 6. december). Pridobljeno na <http://www.transparency.si/>
13. Turner, J. R., & Müller, R. (2003). On the nature of the project as a temporary organization. *International Journal of Project Management*, 21(1), 1–8.
14. Vlada Republike Slovenije. (2020, 27. december). Pridobljeno na <https://www.gov.si teme/financiranje-obcin/>

Simon E. Pantar je diplomiral na Fakulteti za elektrotehniko s področja zagotavljanja kakovosti. Zaposlen je na delovnem mestu vodje projektov. Vodi projekte v matični družbi in odvisnem podjetju v Ruski federaciji, kjer je bil pred tem zaposlen kot vodja tehnične službe. V odvisnem podjetju je odgovarjal za tehnično področje in uredil postopke na ostalih povezanih področjih. Pred tem je delal na delovnem mestu tehnologa v službi za meroslovje, kjer je uvedel mnoge postopke kalibracij na področju mase in sodeloval v mednarodnih interkomparacijah. Bil je mentor študentom in novozaposlenim ter izvajal izobraževanja sodelavcev na področju tehtanja. Za uspehe na področju inovacij, razvoja kalibracijskih metod ter mentorstva je v letu 2007 prejel nagrado občine Novo mesto na raziskovalnem področju. Prejel je tudi nagrado v sklopu projekta naj-sodelavec.

Abstract:

Correlation Between the Size of the Municipality and the Funds Invested in Investment Projects

Background and Originality: The purpose of the research is to determine how much funds per capita individual municipalities invest in investment projects and how this depends of the size of the municipality. The goal of the research is to determine the correlation between the funds invested per capita in investment projects and the size of the municipality. The originality of the research lies in the fact that it contains in one place data on approved funds from the state budget for the implementation of projects by individual municipalities. Research can also serve individual mayors as an orientation of how much fundings they have managed to obtain in other municipalities, based on different criteria.

Method: We conducted a quantitative research from the data which we found on the internet. The datas we obtained from statistical database of municipal projects in Slovenia financed from the state budget, on the website Transparency International Slovenia. Transparency International Slovenia is a non-governmental and non-profit organization with a status in the public interest at the Ministry of Public Administration, which is part of the international network Transparency International. Because the data presented on this website are incomplete, we searched for the remaining data in various Official Gazettes of the Republic of Slovenia. Statistical datas of the population of individual municipalities we drawn from the website of the Statistical Office of the Republic of Slovenia.

The data we processed in MS Excel. The results we showed in graphs and tables, and they are also commented.

The database is prepared on the basis of data from the Official Gazettes of the Republic of Slovenia. In addition, we searched for the missing data ourselves, and also checked some of them in various official gazettes, so we believe that the data are reliable.

Results: With the performed study we found that in general larger municipalities, by the number of inhabitants, gaining more resources from the state budget as smaller municipalities. Seen from the perspective of the approved funds, to the number of inhabitants, was with the survey founds that the category of the smallest municipalities (up to 1000 inhabitants), in a way, even privileged. From the results it is evident that in all time categories had substantially the most approved funds to the number of inhabitants. In this category differ municipality Osilnica and Solčava, which are the amount of funds increased mainly on account of the construction of new roads. Even in the category of the largest municipalities, it is clear that we have deviations. From the average of other municipalities have departed the smallest at the surface, Domžale and Velenje. With the research we came to the conclusion that the stated hypothesis cannot be confirmed and that there is still a lot of space for further research.

Given that the hypothesis has not been confirmed, we believe that it is unjustified for smaller municipalities to complain that they are deprived of funding from the state budget. The results of the analyzes, in certain smaller municipalities, show just the opposite picture. From the obtained data, we have further possibilities for research.

The data obtained from the research are available on the Internet, which does not mean that they are not useful. Data from Web pages Transparency International Slovenia are updated from the data of various official gazettes and presented in a form, which has not been available so far.

Society: The results of the survey can have an impact on society because the mayor of a particular municipality will be able to check what influences fundraising and will be able to use this in making his or her future decisions. Research can be helpful and an idea for further research.

Limitations / further research: The limitations of the research were that not all data of projects were in one place (on the website Transparency International Slovenia). The problem was solved by searching the data in various official gazettes. The proposal for further research is to include in the research and compare other indicators, such as invested funds for investments in the number of employees, company income, average net salary, the area of the municipality. It is also a proposal to include projects derived from EU funds in the analysis.

Keywords: project, project management, investment, financial resources, state budget.

Copyright (c) Simon E. PANTAR

Creative Commons License

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.